

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ludmily Petrákové a soudců Mgr. Kateřiny Sedlákové a Mgr. Pavla Riedlbaucha ve věci

žalobkyně: **Šumavský Dvůr II s. r. o.**, IČO: 24806102
sídlem Jana Masaryka 179/56, 120 00 Praha 2
zastoupená advokátem Mgr. Danem Podpěrou
sídlem Holečkova 105/6, 150 00 Praha 5

proti
žalované: **Metrostav a. s.**, IČO: 00014915
sídlem Koželužská 2450/4, 180 00 Praha 8
zastoupená advokátkou JUDr. Danou Kořínkovou, Ph. D., LL. M.
sídlem Sokolovská 47/73, 180 00 Praha 8

o odstranění vad díla a úhradu smluvní pokuty 1 564 500 Kč s příslušenstvím, k odvolání obou účastnic proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 2. května 2022, č. j. 27 C 27/2019 – 379

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se v zamítavých výrocích o věci samé I, II a IV **potvrzuje**.
- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku o věci samé III **mění** tak, že žaloba o zaplacení částky 167 500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně z této částky od 5. 2. 2019 do zaplacení se **zamítá**, a ve zbývajícím rozsahu tohoto výroku a ve výrocích o nákladech řízení V až IX se **zrušuje** a věc se v tomto rozsahu vrací soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu na uložení povinnosti odstranit vadu budovy číslo popisné 210, postavené na pozemku parcelní číslo st. 539 v katastrálním území Špičák, v podobě nevyhovujících spalinových cest tak, aby tyto vyhovovaly z hlediska provozní a požární bezpečnosti, a eventuálně zaplacení částky 6 500 000 Kč (výrok I) a rovněž i žalobu na uložení povinnosti odstranit vadu budovy číslo popisné 210, postavené na pozemku parcelní číslo st. 539 v katastrálním území Špičák, v podobě nevyhovující izolace rozvodů tepla tak, aby tato izolace odpovídala vyhlášce Ministerstva průmyslu a obchodu číslo 193/2007 Sb. ze dne 17. 7. 2007, kterou se stanoví podrobnosti účinnosti užití energie při rozvodu tepelné energie a vnitřním rozvodu tepelné energie a chladu, eventuálně zaplacení částky 1 500 000 Kč (výrok II). Žalované uložil povinnost zaplatit žalobkyni částku 1 455 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně z částky 1 455 000 Kč za dobu od 5. 2. 2019 do zaplacení ve lhůtě 3 dnů od právní moci rozsudku (výrok III) a zamítl žalobu ohledně požadavku na zaplacení částky 109 000 Kč s příslušenstvím (výrok IV). Nákladovými výroky (V až IX) rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastnicemi navzájem a oběma uložil povinnost k náhradě nákladů státu.
2. Takto soud I. stupně rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala odstranění vad díla dle smlouvy ze dne 29. 6. 2012, spočívajících v nevyhovujících spalinových cestách a nevyhovujících izolacích rozvodů tepla, eventuálně poskytnutí slevy z ceny díla, a současně i zaplacení smluvní pokuty za prodlení s odstraněním vad díla v celkové výši 1 564 500 Kč.
3. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že účastnice spolu dne 29. 6. 2012 uzavřely smlouvu o dílo, jejíž součástí byly mimo jiné „Příloha k nabídce – smlouva o dílo na projekt SUM II“ a obchodní podmínky FIDIC (Fédération Internationale des Ingénieurs-Conseils), na projekt „Šumavský dvůr - II. Etapa“, kterou se žalovaná zavázala zajistit projektovou dokumentaci a výstavbu budovy č. p. 210 na pozemku parc. č. 539 v k. ú. Špičák. Celé dílo bylo žalobkyni předáno dne 5. 2. 2014, o čemž byl sepsán „Protokol o převzetí prací“. Dne 15. 8. 2014 účastnice podepsaly „Prohlášení o dokončení díla Šumavský dvůr - II. Etapa, Železná Ruda - Špičák“, v němž žalovaná prohlásila, že dílo je dokončeno, ale že existují vady a nedodělky, které nebrání užívání díla a podstatně neovlivňují použití stavby nebo jejich částí k zamýšlenému účelu a jejichž seznam je uveden v přílohách č. 1 a 2 tohoto prohlášení. Ty z nich, které byly uvedeny v příloze č. 1, se žalovaná zavázala odstranit ve zde uvedených termínech. Mimo jiné zde byly označeny i vady nedostatečné tloušťky izolací na rozvodech ve společných prostorách s termínem odstranění do 20. 10. 2014 a vada komínů s termínem odstranění do 15. 10. 2014. Co se týče vad komínů, soud I. stupně vzal znaleckými posudky Ing. Jiríka a Ing. Schöna za prokázané, že provedení spalinových cest není bezpečné a vzniká riziko požáru. Z odborného vyjádření Ing. Tencara a Ing. Glejdura pak zjistil, že vadné jsou i rozvody pro teplou vodu a vytápění, neboť izolace v některých místech (byty, suterén u bytu 01, úklidová komora, wellness strop, sklípek, chodba sklepy) je poddimenzovaná a chybí izolace armatur.
4. Na zjištěný skutkový stav soud I. stupně aplikoval zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obch. zák.“), a jelikož žalovaná vznesla proti všem uplatněným nárokům námitku promlčení, zabýval se nejprve právě touto námitkou, kterou posuzoval dle § 393 odst. 2 a § 397 obch. zák. Vyšel z toho, že sama žalobkyně tvrdila, že záruční doba pro dílo byla stanovena na 5 let (podle smlouvy o dílo činila lhůta pro oznámení vad „ostatních částí“ 5 let) a že k převzetí díla došlo dne 5. 2. 2014 (což bylo prokázáno i protokolem o převzetí prací z uvedeného dne). Žalobkyně vytkla vady komínů a izolací rozvodů teplé vody v prohlášení o dokončení díla ze dne 15. 8. 2014, a tedy v záruční době, která běžela od 5. 2. 2014 do 5. 2. 2019. Došlo-li k oznámení vad dne 15. 8. 2014, pak čtyřletá promlčecí doba dle § 393 odst. 2 obch. zák. uplynula dnem 15. 8. 2018. Žalobkyně však podala žalobu až dne

5. 2. 2019, a tedy až po marném uplynutí promlčecí doby. Za této situace soud I. stupně žalobu o nárocích z vadného plnění zamítl, aniž by se (pro nadbytečnost) zabýval námitkami žalované stran neurčitosti žalobního petitu, jakož i výši částek, které žalobkyně požadovala pro případ, že by odstranění vad nebylo možné. Pokud jde ale o smluvní pokutu, soud I. stupně zdůraznil, že v tomto případě se nejedná o právo z vadného plnění, nýbrž že jde o samostatný nárok z porušení smluvní povinnosti, ohledně něhož shledal námitku promlčení opodstatněnou jen zčásti. Žalobkyně se domáhala smluvní pokuty ve výši 500 Kč denně za každou jednotlivou vadu, a to v případě vady komínů za dobu od 15. 10. 2014 do 29. 1. 2019 a v případě vady rozvodů za dobu od 20. 10. 2014 do 29. 1. 2019. Soud I. stupně dospěl k závěru, že nárok je v obou případech promlčen za dobu do 4. 2. 2015 (tedy za dobu, od níž do podání žaloby uplynuly více jak 4 roky), nikoliv ale za dobu od 5. 2. 2015 do 29. 1. 2019. Z uplatněné částky 1 564 500 Kč tak žalobkyni přiznal částku 1 455 000 Kč (včetně požadovaného úroku z prodlení), a ve zbývajících částech žalobního požadavku žalobu (z důvodu promlčení) zamítl.

5. O nákladech řízení a nákladech spojených s uplatněním pohledávky rozhodl podle § 142 odst. 2 a § 148 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) a podle nařízení vlády č. 351/2013 Sb.
6. Proti tomuto rozsudku podaly odvolání obě účastnice.
7. Žalobkyně svým odvoláním brojila proti zamítavým výrokům o věci samé (ad I, II a IV) a akcesorickým výrokům o nákladech řízení. Dovolávala se smluvních ujednání účastnic ve smlouvě o dílo, včetně obchodních podmínek FIDIC (které mají svůj původ v praxi anglosaského práva, z čehož mohou pramenit některé problémy s jejich výkladem), a poukazovala na to, že záruční doba ve smyslu čl. 1.1.3.7 podmínek FIDIC je „lhůtou pro oznámení vad“, tedy dobou, po kterou byl žalovaný zavázán k odstranění vad díla, které žalobkyně během této lhůty vytkla. Žalobkyně převzala dílo dne 5. 2. 2014 a od tohoto dne běžela lhůta pro oznámení vad díla, jejíž konec připadl na 5. 2. 2019 (což je současně i den, kdy došlo k soudnímu uplatnění nároků z vad díla). Žalobkyně prokazatelně žalované vady díla spočívající ve vadně realizovaném systému spalinových cest a vadné izolaci rozvodů tepla v uvedené lhůtě (a sice dne 15. 8. 2014) oznámila, žalovaná je ale do dnešního dne neodstranila, čímž porušuje svou smluvní povinnost. Dílo tak nelze mít (ve smyslu podmínek FIDIC) do dnešního dne za řádně zrealizované, a proto nemůže běžet ani jakákoliv záruční doba. Lhůta pro oznámení vad díla, resp. záruční doba dle čl. 1.1.3.7 podmínek FIDIC, je totiž specifickým ujednáním dle podmínek FIDIC, které nepodléhá zákonným ustanovením obch. zák. ohledně záruky za jakost a ani navazujícím ustanovením upravujícím promlčení nároků ze záruky za jakost. Otázku promlčení tak soud I. stupně posoudil nesprávně, když na institut lhůty pro oznámení vad dle čl. 1.1.3.7 podmínek FIDIC nesprávně aplikoval příslušná ustanovení obch. zák. ohledně záruky za jakost. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil tak, že žalobě vyhová, případně aby ho zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.
8. Žalovaná napadla odvoláním vyhovující výrok o věci samé (ad III) a akcesorické výroky o nákladech řízení. Namítala, že soud I. stupně nevezal zřetel na to, že v prohlášení ze dne 15. 8. 2014 se žalobkyně vzdala nároku na úhradu jakýchkoliv smluvních pokut, a proto měla být žaloba o zaplacení smluvní pokuty v celém rozsahu zamítnuta. Dále se soud I. stupně nevypořádal s její argumentací směřující k tomu, že se nejedná o vady díla, za které by odpovídala, a že proto neporušila žádnou povinnost, která by byla smluvní pokutou zajištěna. Konkrétně pak poukazovala na to, že žalobkyně byla přítomna celému provádění díla a převzala je s tím, že nevykazuje žádné vady, které by bránily jeho řádnému užívání. Co se týče realizace spalinových cest, žalovaná upozornila žalobkyni na nevhodnost jejího pokynu ohledně řešení krbů se společnými komíny, ta však na svém pokynu trvala a prohlásila, že je do budoucna nebude uplatňovat jako vadu díla. V

dotatku smlouvy ze dne 6. 10. 2014 žalovaná předala žalobkyni soupis nevhodných pokynů a bylo ujednáno, že jakékoliv dopady vyplývající z těchto nevhodných pokynů půjdou k tíži žalobkyně; touto dohodou ze dne 6. 10. 2014 na sebe žalobkyně převzala rovněž odpovědnost za požárně bezpečnostní řešení stavby (tyto záležitosti byly plně v gesci projektanta žalobkyně Ing. Č., jehož svědecký výslech spolu s výslechem Ing. V. ze společnosti, která dodávala komíny, žalovaná navrhla k důkazu, soud I. stupně jej ale odmítl provést). Žalovaná upozornila také na to, že tvrzení žalobkyně ohledně vymezení vad jsou zcela nekonkrétní a že znalecké posudky, z nichž soud I. stupně vycházel, vykazují řadu nesrovnalostí. Vytýkala soudu I. stupně, že vyšel v podstatě jen z toho, že dílo mělo „nějaké vady“, aniž by bylo postaveno najisto, kde se tyto vady nacházely, čím se projevovaly a zda se vůbec jednalo o vady ve smyslu smlouvy o dílo (některé realizace jako např. již zmíněná problematika požárně bezpečnostního řešení stavby, obestavba krbových vložek či provedení rozvodů ve wellness byly totiž dohodou účastnic z předmětu díla vyňaty, a proto jejich případná vadnost nemůže založit odpovědnost žalované). Za nesprávné měla žalovaná i právní posouzení námitky promlčení práva na zaplacení smluvní pokuty. V této souvislosti se dovolávala závěrů rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2637/2008, z nichž vyplývá, že dojde-li k promlčení pohledávky z hlavního závazkového vztahu, stává se nevymahatelnou i smluvní pokuta z vedlejšího závazkového vztahu, na niž vzniklo právo po promlčení zajištěné pohledávky. Promlčená proto musí být i ta část smluvní pokuty, která spadá do doby od 16. 8. 2018 do 29. 1. 2019 (a která odpovídá částce 167 000 Kč). Žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku o věci samé (ad III) změnil tak, že žalobu i v této části zamítne, a přiznal žalované náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů, případně aby napadený výrok rozsudku soudu I. stupně zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

9. Žalobkyně v reakci na odvolání žalované uvedla, že vada spalinových cest byla v řízení bezpečně prokázána znaleckým posudkem Ing. Jiříka a Ing. Schöna. Připustila, že v průběhu realizace díla byla žalovanou vyrozuměna o tom, že navržené krbů se společnými komíny nemá oporu v platné legislativě, nicméně tato okolnost nemá vliv na odpovědnost žalované za vadně zhotovené spalinové cesty (navíc dle znalce Jiříka připojení více krbových vložek ani není v rozporu s technickými normami). Žalovaná pak neprokázala, že by žalobkyně měla ve vztahu k realizaci spalinových cest trvat na jakémkoliv dalším „nevhodném pokynu“, a nemůže se proto odpovědnosti za vady díla zprostit. Také vada izolací rozvodů teplé vody byla v řízení prokázána, a to odborným vyjádřením Ing. Tencara. Žalobkyně proto setrvala na svém návrhu učiněném v odvolání.
10. Žalovaná se ve svém vyjádření k odvolání žalobkyně věnovala především otázce promlčení nároku z odpovědnosti za vady a zdůraznila, že je třeba rozlišovat mezi promlčecí a záruční dobou a že délka záruční doby nemá vliv na běh promlčecí doby. Vzhledem k tomu, že žalobkyně oznámila vady žalované nejpozději dne 15. 8. 2014, začala (nejpozději) od tohoto data běžet čtyřletá promlčecí doba, která před podáním žaloby marně uplynula. Závěr soudu I. stupně stran promlčení nároku z odpovědnosti za vady je proto správný. Nemůže být sporu ani o tom, že dílo bylo dokončeno a předáno a že záruční doba začala běžet a že se (v daném případě) počítá od data dokončení díla, k němuž došlo v roce 2014. Rovněž žalovaná proto setrvala na svém odvolacím návrhu.
11. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaných odvolání napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně směřující do zamítavých výroků o věci samé není důvodné. Odvolání žalované směřující do vyhovujícího výroku o věci samé shledal zčásti jako opodstatněné; ve vztahu ke zbylé části (nároku na smluvní pokutu) dospěl k závěru, že nemá podmínky pro věcné rozhodnutí.

12. Odvolací soud předně musí přisvědčit námitce žalované, že žalobní petit (pokud jím bylo žádáno odstranění vad spalinových cest a izolací rozvodů tepla) je neurčitý. Uplatnila-li žalobkyně nárok na odstranění vad díla, bylo třeba v žalobním petitu (jenž má být následně převzat do výroku rozsudku) dostatečně konkrétně popsat jednotlivé vady (resp. projevy těchto vad), které mají být odstraněny, jinak se nelze úspěšně domáhat výkonu rozhodnutí pro jeho neurčitost (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 1644/2005). Tomuto požadavku žalobní petit zcela jistě nevyhovuje, neboť jednotlivé vady nejsou přesně lokalizovány a není uveden rozsah, v němž mají být odstraněny, ani není popsáno, v čem konkrétně tkví, resp. jak se navenek projevují, přičemž uvedené nedostatky nelze jednoznačně dovodit ani z ostatního obsahu žaloby (popis vady jako „nevyhovující spalinové cesty“ či „nevyhovující izolace rozvodů tepla“ je z tohoto pohledu nedostačující). Dostatečně určité vymezení vad a jejich projevů je přitom na žalobkyni, která se domáhá jejich odstranění, naopak to, jakým způsobem se tak stane (jaký postup či materiál při tom má být použit), je již na žalované coby zhotovitelce díla, a proto bylo zapotřebí co nejpřesněji vymezit, co (jaký projev vady) a ve kterých místech má být uveden do bezvadného stavu. Žalobkyně obsahové nedostatky své žaloby částečně napravila při jednání dne 12. 5. 2020, kdy popsala konkrétní vady spalinových cest (spočívající např. v ucpání a přehřívání komínových šachet na úrovni jednotlivých pater, realizaci železných komínů namísto komínů keramických, umístění ventilátorů nikoliv mimo osu komína či nezajištění potvrzení výrobce krbových vložek; viz protokol o jednání na č. l. 159), nikoliv již vady izolace, odvolací soud však přisvědčuje závěru soudu I. stupně potud, že vzhledem k závěru o promlčení uplatněného nároku, který bylo možno (navzdory nedostatkům žaloby) s jistotou učinit, se jeví jako neúčelné vést žalobkyni (postupem dle § 43 odst. 1 a 2 o. s. ř.) k tomu, aby svá žalobní tvrzení a žalobní petit ohledně nároků z odpovědnosti za vady dále doplnila.
13. Odvolací soud v souladu s § 213 odst. 2 o. s. ř. zopakoval důkaz smlouvou o dílo ze dne 29. 6. 2012, jejíž součástí je i „Příloha k nabídce – smlouva o dílo na projekt SUM II“, dle níž „lhůta pro oznámení vad“ (s odkazem na článek 1.1.3.7 obchodních podmínek) byla sjednána v délce 10 let na nosnou konstrukci, hydroizolace a střechu a na ostatní části 5 let (mimo světelných zdrojů, komponentů STA, LED TV do wellness provozu a vodního hospodářství Jacuzzi, pro něž byla sjednána lhůta kratší). Podle čl. 1.1.3.7 obchodních podmínek „záruční dobou“ je doba pro oznámení vad díla podle čl. 11.1, počítaná od data dokončení díla (zde je odkaz na čl. 10.1, podle kterého musí být dílo objednatelem převzato, když bylo dokončeno v souladu se smlouvou). Podle čl. 11.1 musí být dílo ve stavu požadovaném smlouvou (s výjimkou běžného opotřebení) do data uplynutí příslušné záruční doby.
14. Odvolací soud, stejně jako soud I. stupně, vycházel z toho (co účastnice samy ani nikterak nezpochybňovaly), že smluvní vztah založený smlouvou o dílo ze dne 29. 6. 2012 je závazkovým vztahem ve smyslu § 261 odst. 1 obch. zák. (viz i § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „o. z.“), který se řídí v prvé řadě jejich souhlasnou vůlí vyjádřenou ve smlouvě, podpůrně pak zákonnou úpravou (především § 536 a násl. obch. zák.), která má dispozitivní povahu a která se uplatní jen tehdy, pokud smlouva na určitou otázku nepamatuje. Výjimku představují zákonná ustanovení taxativně vyjmenovaná v § 263 odst. 1 obch. zák., která jsou kogentní a od nichž se tudíž odchýlit nelze. Mezi ně patří i ustanovení upravující promlčení práv (§ 387 až 408 obch. zák.). Promlčecí doba u práva z vad věcí je čtyřletá (§ 397 obch. zák.) a běží zásadně ode dne jejich předání oprávněnému nebo osobě jím určené nebo ode dne, kdy byla porušena povinnost věc převzít; u nároků ze záruky za jakost (§ 429 obch. zák.) běží promlčecí doba vždy ode dne včasného oznámení vady během záruční doby a u nároků z právních vad od uplatnění práva třetí osobou (§ 393 odst. 2 obch. zák.). Běh promlčecí doby se až do svého zakončení posuzuje dle obch. zák. (§ 3036 o. z.).

15. Žalobkyně (již v žalobě) tvrdila (a odpovídají tomu i zjištění soudu I. stupně), že zhotovení díla potvrdila a dílo převzala dne 5. 2. 2014. V souladu s výše uvedeným ujednáním účastnic začala od tohoto dne běžet záruční doba, která v případě spalinových cest a rozvodů tepla činila 5 let a jejíž konec připadl na den 5. 2. 2019. V jejím průběhu byla žalobkyně oprávněna oznamovat žalované vady díla, neboli stav díla, který odporuje požadavkům ve smlouvě o dílo a který byla žalovaná povinna odstranit. Žalobkyně tak (dle svého tvrzení i zjištění soudu I. stupně) učinila jedinkrát, a to dne 15. 8. 2014. Od tohoto dne počala běžet čtyřletá promlčecí doba dle § 393 odst. 2 věty druhé obch. zák., jejíž poslední den připadl na 15. 8. 2018. Lze dodat, že pokud by žalovaná závazek ze záruky (ve smyslu § 429 obch. zák.) nepřevzala, běh promlčecí doby by se řídil § 393 odst. 2 větou první obch. zák., tzn. že by započal již dne 5. 2. 2014 a skončil by dne 5. 2. 2018, tedy rovněž před podáním žaloby, k čemuž došlo až dne 5. 2. 2019. Vzhledem k tomu, že žalovaná se promlčení práva dovolala, nebylo možné žalobkyni jakékoliv právo z odpovědnosti za vady přiznat (§ 388 odst. 1 obch. zák.). Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně v zamítavých výrocích o věci samé (ad I a II) podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil.
16. Pokud jde o smluvní pokutu, která zajišťovala splnění povinnosti z odpovědnosti za vady a která byla ve smlouvě o dílo sjednána pevnou částkou (500 Kč) za každý den prodlení s odstraněním každé jednotlivé vady (viz „Příloha k nabídce – smlouva o dílo na projekt SUM II“), její promlčení se řídí dle § 393 odst. 1 obch. zák. Právo na zaplacení takto sjednané smluvní pokuty vzniklé za určitý den prodlení se promlčí uplynutím čtyřleté promlčecí doby počítané od tohoto dne (§ 393 odst. 1, § 387 odst. 1 a § 397 obch. zák.). Soud I. stupně správně dovodil, že právo na zaplacení smluvní pokuty, které mělo vzniknout za dobu, od níž do podání žaloby uplynuly více než čtyři roky (tj. za dobu od 15. 10. 2014, resp. 20. 10. 2014 do 4. 2. 2015), se již promlčelo. Žalovaná však důvodně namítala, že promlčel-li se samotný zajištěný závazek uplynutím dne 15. 8. 2018, stala se nutně nevymahatelnou i ta část smluvní pokuty, na niž vzniklo právo po promlčení zajištěné pohledávky, tedy po dni 15. 8. 2018 (a v tomto směru přílehavě poukazovala na závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 2637/2008). Smluvní pokuta (§ 544 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013, ve spojení s § 300 a násl. obch. zák.) sice představuje samostatný nárok, nicméně je-li důvodně uplatněna námitka promlčení stran hlavního závazkového vztahu, který smluvní pokuta zajišťuje, lze se jí úspěšně domoci jen tehdy, vzniklo-li na ni právo ještě před promlčením pohledávky z hlavního závazkového vztahu. V poměrech dané věci to znamená, že promlčelo-li se právo z odpovědnosti za vady uplynutím dne 15. 8. 2014, nelze žalobkyni smluvní pokutu za dobu následující po tomto dni, tj. za dobu od 16. 8. 2018 do 29. 1. 2019 (celkem 167 dnů) přiznat. Žalobkyně za tuto dobu požadovala smluvní pokutu ve výši 500 Kč za každý den, a to za dvě vady, neboli 2 x 500 x 167 Kč, což odpovídá částce 167 000 Kč (k níž bylo připočteno 500 Kč, které soud I. stupně zjevně omylem opomněl zahrnout do výroku IV napadeného rozsudku, jímž žalobu zamítl co do částky „109 000 Kč“, byť výpočtem správně dospěl k částce 109 500 Kč, jak patrně z odst. 51 napadeného rozsudku). Odvolací soud proto rozsudek soudu I. stupně v zamítavém výroku o věci samé (ad IV) podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný potvrdil a ve vyhovujícím výroku o věci samé (ad III) jej podle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. částečně změnil tak, že žalobu zamítl i co do částky 167 500 Kč s příslušenstvím.
17. Ohledně zbylého nároku na smluvní pokutu (za dobu od 5. 2. 2015 do 15. 8. 2018) byl rozsudek soudu I. stupně ve výroku III podle § 219a odst. 1 písm. a) a b) o. s. ř. zrušen (a stejně tak i v závislých nákladových výrocích V až IX) a věc byla v tomto rozsahu podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení. Bude totiž třeba (ve vztahu k tomuto nároku) vyzvat žalobkyni dle § 118a odst. 1 o. s. ř., aby doplnila svá tvrzení tím, že konkretizuje vady spalinových cest a rozvodů tepla, za jejichž neodstranění žádá smluvní pokutu (k tomu viz též odst. 12 tohoto rozsudku, přičemž v případě vadných spalinových cest je možno vyjít i z obsahu protokolu ze dne 12. 5. 2020), a dále se zabývat tím, zda takto konkretizované vady byly

v prohlášení ze dne 15. 8. 2014 žalované oznámeny (a pokud ne, opět vyzvat žalobkyni podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř., aby tvrdila a prokázala, že tyto vady žalované oznámila, neboť bez tohoto oznámení by žalovaná nemohla být s jejich odstraněním v prodlení). Dále bude třeba se s ohledem na obranu žalované zabývat tím, zda takto oznámené vady představovaly plnění poskytnuté v rozporu se smlouvou o dílo, za které žalovaná odpovídá (soud I. stupně se totiž dosud nijak nevypořádal s její obranou stran dodržení nevhodných pokynů žalobkyně, ani s tím, že žalobkyně se měla svého práva na smluvní pokutu vzdát, což rovněž činí jeho rozsudek nepřezkoumatelným). Poté, co soud I. stupně opětovně zhodnotí skutkový stav věci a na jeho základě vyvodí opodstatněné právní závěry, znovu o věci, jež zůstala předmětem řízení (tj. o nároku žalobkyně na smluvní pokutu za dobu od 5. 2. 2015 do 15. 8. 2018) rozhodne. Ve svém novém meritorním rozhodnutí neopomene rozhodnout i o nákladech tohoto odvolacího řízení (§ 224 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku v části, ve které byl rozsudek soudu I. stupně potvrzen či změněn, lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu I. stupně, jestliže rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o. s. ř.). Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. V části, v níž byl rozsudek soudu I. stupně zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení, není proti tomuto rozsudku dovolání přípustné (§ 238 odst. 1 písm. k/ o. s. ř.).

Praha 9. listopadu 2022

JUDr. Ludmila Petráková v. r.
předsedkyně senátu